

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)

22 ianuarie st. v.

3 februarie st. n.

Ese în fiecare duminică.

Redacțiunea :

Strada principala 375 a.

Nr. 4.

A N U L XXV.

1889.

Prețul pe un an 10 fl.

Pe 1/2 de an an 5 fl ; pe 1/4

de an 2 fl 70 cr.

Pentru România pe an 25 lei.

Chiriașul fugit.

— Comedie într'un act. —

(Incheiere.)

Scena X.

Aceiași și Cimpoiaș.

Cimpoiaș. (Intrând, aparte.) Mi se pare, că s'a alege neghina din mazere și mi-oi căpêta banii.

Rușăvan. (Lui Cimpoiaș.) Ce fel de verși și uscate vorbești dta ?

Cimpoiaș. Eu ? Dar n'am ȃis încă o vorbă legănată ?

Anastasia. Domnul înțelege ceea ce mi-ai spus mie. Știi despre datoria pentru chiria casei dtale.

Cimpoiaș. Apoi decă-i trêba așa, să șcii domnule, că eu nu vorbesc verși și uscate, nici nu port ploșca cu minciunile, am năravul să spun totdeuna adevêrul gol. Dta mi-ai inchiriat casa, ai ținut in ea o domnișoră tineră și 'n urmă ai dus-o de-acolo fără să-mi plătești chiria cu ce-mi mai erai dator ! Am venit dar să-mi dai banii.

Anastasia. (Lui Rușăvan.) Auți ? Mai poți tăgădui.

Rușăvan. Minciună nerușinată ! Eu nu cunosc pe omul acesta. Nici nu l'am vêċut pân'acuma ! . . . (Lui Cimpoiaș.) Măi omule, rumegă bine ce vorbești, că pățesci o nepățită !

Cimpoiaș. De giaba te faci leu paraleu, că nu me spariu. Ce-am ȃis, am ȃis, fără léc de témă și fără milă de pecat.

Anastasia. (Lui Rușăvan.) Auți !

Rușăvan. (Lui Cimpoiaș.) Așa dară : ori ești un reutăcios plătit de cineva să-mi bagi vrajba 'n casă ; ori un prost și jumătate, care nu șcie ce face. Fugi din ochii mei, că — p'un Dumnezeu ! — n'oi căuta de ce ți-i cogiocul.

Cimpoiaș. Mai incet, domnule ! Să fii de șapte palme 'n frunte, tot nu mi-ai putê vorbi așa ; că nici odată nu mi-am scos mămăliga din coșul dtale. Dta imi ești dator și nu eu dtale.

Rușăvan. Nu ți-s dator nimica.

Cimpoiaș. Dar nu mi-ai inchiriat dta casa din marginea pădurii ?

Rușăvan. Nu. Nici n'am fost in satul acela.

Cimpoiaș. Voi aduce mărturii, care te-a vêċut acolo. Nevêsta mea și . . .

Anastasia. (Lui Rușăvan.) Auți !

Rușăvan. Niște minciinoși cumpêrați cu bani.

Cimpoiaș. Apoi ȃ-a remas și tipul acolo.

Anastasia. Fotografia ! Unde-i ? S'o vêċ și eu !

Cimpoiaș. (Căutând prin tôte buzunarele.) Dar unde potchii a rătăcit ? ! Tocmai acuma mi-a fost in mână. Dôră l'am scăpat pe uliță, când l'am arătat domnului care m'a îndreptat aici. (Tot caută.)

Scena XI.

Aceiași și Elena.

Elena. Cred că de-atuncia v'ați luminat.

Rușăvan. Ba ne-am incurcat și mai reu.

Cimpoiaș. (Tot căutând.) Nu-l găsec . . . Me duc să-l caut p'alară . . . (Scôte din busunar un portfoiu.) Êtă și bughilarul acesta s'a găsit in casa cea inchiriată ; fireșce, gol ; umplê-l'ar pêrdalnicul ! . . . (I-l dă lui Rușăvan.) Il cunoști, domnule ? . . . Eu me duc să caut tipul . . . de l'aș găsi. (Ese prin ușa din fund.)

Scena XII.

Aceiași, fără Cimpoiaș.

Rușăvan. (Privind portfoiul.) Nu-l cunosc.

Anastasia. (Apucându-l din mână.) Hahaha ! Ce gust reu ! Astfel de brodărie !

Elena. Să vêċ și eu !

Anastasia. (Dându-i portfoiul.) Êtă !

Elena. (Privindu-l.) Ah !

Anastasia. Ce-i ?

Elena. Eu cunosc portfoiul acesta.

Anastasia. De unde ?

Elena. Eu i-am făcut brodăria.

Anastasia. (Mirându-se.) Tu ? . . . Nu e cu puțință . . . Caută-o mai bine . . . Dar șcii că portfoiul acesta s'a găsit in casa gornicului . . . Cum a ajuns acolo ? . . . Dumnezeuule ! . . . Ce-mi plezneșce prin minte ! . . . Să fie ore adevêrat ceea ce nu cutez a spune . . . Me 'ngrozesc ! . . . Cui ai brodat portfoiul acesta ?

Elena. Nu șciu . . . Am uitat . . . Totuș par că mi-aduc aminte . . . Dar să nu me spuneți bărbatu-lui . . . Unui tiner care-mi făcea curte, pe când eram fată.

Anastasia. Cum l'a chemat ? . . . Spune iute numele lui !

Elena. (Esitând.) Numele lui ? . . .

Anastasia. (Restit.) Vreu să-l șciu.

Elena. Nu ți-l spun . . . Nu se cade.

Anastasia. Dar eu pretind.

Elena. Anastasio, ce ton !

Anastasia. E tonul indignațiunii.

Elena. Dar pentru ce ?

Anastasia. Pentru că nu vrei să spui adevê-

rul... Dar n'am trebuință să mi-l mărturisești... Hesitațiunea ta mi-l tradază.

Elena. Nu te înțeleg.

Anastasia. (Cu iritațiune crescândă.) Bărbatul meu a pierdut portofoliul acesta... Lui l'ai brodat dară... Acuma știu cine a ședut in casa gornicului...

Elena. Insulta-ți me 'nmărmurește.

Anastasia. (Cu foc mare.) Acuma pricep și bolul care te-a indemnat să vii la mine, înainte d'atî face vizită... Durere grozavă îmi sfășie peptul... Dar resbunarea-mi are să te izbăscă la moment. (Fuge spre ușa din stînga.)

Rușavan. Pentru numele lui Dumnezeu, Anastasio, ce vrei să faci?

Anastasia. Să ve dau de gol. (Deschide ușa cu violență.) Domnule Gherțan, vino iute!

Scena XIII.

Aciași și Gherțan.

Gherțan. Ce-i? Dără vom face o partie de calabrias?

Anastasia. Ascultă și te uimește! Sîntem tradați amîndoi. Nevêsta dtale și bărbatul meu ne-au înșelat.

Gherțan. La draci! Asta va să dică surprindere! Dar cum? De unde și pînă unde?

Rușavan. (Lui Gherțan.) Nevêsta mea are un acces de gelosie și ne ofensază pe toți.

Gherțan. (Anastasieri.) Glumă de glumă, domnă, dar brînză-i pe bani. Poți să-ți bălăcărești bărbatul, decă tocmai îți convine; dar n'ai dreptul s'atingi onorea nevêstei mele.

Elena. M'am așteptat la vorbele acestea din partea ta, Gheorghe. Îți mulțămesc. Ș-acum haidam d'aici! (Vreu să plece.)

XIV.

Aciași și Cimpoiaș.

Cimpoiaș. (Aducînd o fotografie) Êtă tipul!

Anastasia. Să-l vîd! (Cimpoiaș i dă fotografia. Ea o privește și se miră.) Portretul acesta s'a găsit in casa dtale?

Cimpoiaș. Acesta

Anastasia. Dar dta ai vorbit de bărbatul meu. Acesta nu-i el.

Toți. Nu?

Anastasia. Privește! (I-l predă Elenei.)

Elena. Bărbatul meu!

Gherțan. (Cu mirare.) Eu?!

Elena. Așă dară, istoria face o 'ntorsătură mare. Și partea acesta pare a fi mai serioasă, cel puțin pentru mine.

Cimpoiaș. (Aparte.) Lucrul dracului la casa nănașului!

Elena. In sfîrșit dară s'a descoperit secretul! Acuma șcim cine-a inchiriat casa aceea din pădure.

Cimpoiaș. Har Domnului!

Elena. Tu, Gheorghe.

Gherțan. Eu? Ce ț-a pleznit prin cap! Dar șcii că nici chiria unde ședem n'o pot plăti regulat, necum să mai inchiriez alta casă.

Elena. Tocmai de aceea ai remas dator ș-acolo.

Gherțan. Și pentru ce aș fi inchiriat-o?

Elena. Să tîni acolo o femeie tineră.

Gherțan. Ce mi! S'am doue mueri? Dîmne ferrește! Și una mai s'ault.

Elena. Să ve?

Gherțan. Să ve mă necășește fără nici o cauză.

Elena. Dar de unde, de giaba faci pe nevinovatul. Ț'ai uitat să portretul acolo. Êtă-l'ai!

Gherțan. (Privind portretul.) Vîd că-i portretul meu; dar nu șciu cum a ajuns acolo!

Cimpoiaș. (A parte.) L'au prins cu mîța 'n sac.

Gherțan. De bună sîmă l'am dat cutărui prieten, care l'a uitat acolo. (Intorcînd portretul pe dos.) Êtă am și descoperit! Vedeți ce-i scris aici de mîna mea! »Suvénire, prietenului meu Sever Olimpian! Gheorghe Gherțan.«

Elena. (Apucă portretul și citește.) Sever Olimpian! (Aparte.) Cel ce-mi făcea curte, când eram fată. (Rușavan și Anastasia iau portretul pe rînd in mînă și citesc șirele din dos.)

Gherțan. Acum mi-aduc aminte, că astă primăveră el ș-a dus nevêsta la munte ș-a aședat-o la gornicul de nu șciu unde...

Cimpoiaș. Din Strîmboeni.

Gherțan. Dar și de acolo a trebuit să plece cu graba la Meran... El va fi dară omul căutat și nu eu, nici Alesandru.

Rușavan. (Anastasieri.) Vedeți dară, că eu sînt nevinovat!

Anastasia. Me iertă! Iubirea mea cea nemărginită e de vină. Te rog, iertă-me și tu, Eleno; am fost ca scosă din minți.

Elena. Am vîdut.

Anastasia. (Elenei, lui Gherțan și Rușavan.) Este cu puțință să me iertați?

Toți trei. Te iertăm.

Cimpoiaș. Dar pe mine? Eu v'am făcut galcéva asta.

Gherțan. Deu bade, nu de giaba ești din Strîmboeni, dar și multă strîmbătate ne-ai făcut.

Cimpoiaș. Nici eu nu sînt de vină. Când trecui adineori pe dinaintea cîșii ăsteia, arătai tipul acela unui domn și-l întrebai, decă-l cunoșce? El îmi respunse, că tocmai acuma a intrat in casa asta. Așă intrai aici.

Gherțan. Bagsîmă chiar atunci am sosit eu cu nevêsta... Dar acum tôte trecă-ducă-se! Să fii sănetos!

Cimpoiaș. Mulțam dtale! Dar cine mi-a plăti chiria?

Rușavan. Fii pe pace! Cunosc pe domnul acela. Ți-i căpêta banii.

Cimpoiaș. Așă dară, să ne vedem cu bine! (Plécă.)

Gherțan. Ș-acuma, de bucurie, haid să facem o partie de calabrias!

(Cortina.)

• Iosif Vulcan.

Êrna-i pe munți...

Êrna-i pe munți, vâile cînt' a pustie,
Vin dîle, vin, tôte imbrăcate 'n urgie;
Stîncile plîng, codrul cu neguri se 'ncinge,
In grei nori sôrele êtă se sînge.

Séra-i aici... totul s'afundă 'n tăcere,
La geamu-mi bat crengi ce se rump cu durure;
Sufletul meu cade ca frunța uscată
In lumi de ger, lumi de vieță deșertă.

Înima mea geme, cum geme furtuna,
Lacrimi de-amar ochii mei vîrsă intr'una;
Sînt obosit... picuri de somn și de fîme,
Vîd impregiur mîi și mii negre fantôme.

Dați, dați să bîu; ultimul picur să trecă,
Vîlul să... Nime deci nu me petrecă,

Prin lumi ce vîd cum se ascund după ȕile,
Vrei să le ŕci ?! -- Caută in r sele-mi file!

Ori taci de-auȕi cum se isbeŕce furtuna,
R pind cu ea gemete-amare intr'una
 rna-i pe munȕi, v ile c nt' a pustie,
Vin ȕile, vin, t te 'mbr cate 'n urgie.

Traian H. Pop.

Inelul Mariei Stuart.

— Novel  de Eufemia contesă de Ballestrem. —

(Urmare.)

Cun ŕce ŕi istoria inelului? — intreb  lady Lilian cu jumătate voce, de lordul Primrose.

— Fireŕce. Ea a voit indată să-ŕi puie inelul pe deget; pentru aceea a trebuit să fie iniȕiat , — respunse d nsul.

— După părerea mea, ar trebui să se facă capăt tuturor necuviinȕelor cu inelul acesta, — opini  sir Edvard.

— Ingropaȕi-l, astupaȕi-l in zid, ori topiȕi-l; inse nu ve mai l saȕi încă d r  seclii intregi insp im ntaȕi de superstiȕiune! Eu nu pot intelege cum se p te ȕine familia aŕa de neputincioŕa faȕa cu acest inel.

— Dta vorbeŕci cum pricepi, domnule necred tor, — ȕise lady Lilian. Inse nesocoteŕci ingrozirea ciudată care face inelul Mariei Stuart.

— In casa mea nu ar fi permis să se cunoŕc  insp im ntarea, — insemn  sir Edvard f rte decis.

— Nici că i-ar vini cuiva a minte să se t m  intr'o casă nouă, — ȕise lady Lilian riȕend. Inse castelul Primrose e un furnicar de spirite r tecit re; aŕa e in palatele vechi, in care nici posesorul nu cunoŕce t te uŕile, treptele ŕi chiliile secrete.

— O! noi am descoperit impreună mai multe unghiuri — ascunse; inse durere nu g sir m tesauri seu niŕte obiecte fioroŕe, — ȕise lady Esther riȕend. Ciudat inse, c  acel desp rȕem nt secret, unde a fost ascunsă Maria Stuart in fuga ei, nu s'a descoperit. Noi am cercat t te planurile ŕi cronicile castelului, dar inz dar.

— A cerc  locul acesta a fost o pasiune ŕi a verilor tei, Charley, — ȕise Lilian.

— ŕi pentru ce voiȕi să-l descoperiȕi? Pentru ca să aveȕi un nou loc al ingrozirii? — intreb  sir Edvard.

— Totuŕ cel puȕin e interesant pentru casnic a ŕei unde ŕi cum au dormit  speȕii sei, — opini  lordul Primrose zimbind.

— Nu te osteni, — ȕise lady Lilian intorc ndu-se cătră verul seu cu tonul unei observaȕiuni binevoit re. Aceste familii de cur nd nobilate nu au pricepere pentru fant mele din vechile c si aristocrate.

Sir Edvard iŕi muŕc  buzele, pentru că lovitura in contra tinerului nobil al Marstonilor îl atinse neplăcut.

— Da; noi cari s ntem de moda nouă, nu putem pricepe farmecul fant melor vechi ŕi al tinerelor Circe, — replică el sarcastic.

— A! inse tinerele Circe se cer bucurosi pentru impodobirea caselor noue, decă nu putem av  spectri vechi, — replică lady Lilian, gata de lovitură.

Când apoi se desp rȕir  pentru odihna de nópte, ea str nse m na lordului deosebit cald ŕi i se uită in ochi.

— Ce inc nt t re nev st  ȕ-ai condus in casă, — ȕise ea cordial.

— Imi pare f rte bine, că-ȕi place de Esther. Ea este at t de bună, at t de fidelă ŕi bravă; eu o

iubesc mult, — respunse el, indată cucerit prin lăudarea iubitei sale.

— De i-aŕ fi eu d nsei de jumătate at t de simpatică, cum îmi este d nsa mie, atunci ar trebui să rem nem amice pe veci, — esclam  Lilian cu o profundă privire.

— Vorbim despre tine! — adause d nsa cătră tinera femeie, care se apropi  de d nŕii.

— O! sper că nu ceva reu!

— Me intrebam chiar, că  re putere-ai să me iubeŕci?

— Din inimă, — strigă Esther voioŕa ŕi imbr ȕiŕa dama elegantă. Tu eŕti at t de frumoŕa, cu minte ŕi eu sînt o neespert  fată dela sate.

— A! tu voieŕci să auȕi un compliment, — ȕise lady Lilian riȕend, — nu, lady Primrose, aceea nu vei ajunge.

ŕi cu o amicală „nópte bună“ se desp rȕir .

— Eu totuŕ i-am cauzat nedreptate la Lilian, — ȕise lordul Primrose, cuget nd, cătră muerea lui. Eu totdeuna am ȕinut-o fără inimă; aȕi inse a fost aŕa de plăcută ŕi plină de iubire cătră tine.

— Da, ŕi ea este at t de frumoŕa! Ah, Charley, numai aŕa de frumoŕa să fiu eu pentru tine!

— Ce vorbe, atunci nu ar fi trebuit să te iau pe tine, o puteam c p t .

Apoi iŕi rise Esther visul ei copilăresc ŕi iŕi inclin  fericită capul ei tiner pe peptul robust al lordului.

*

După ce sosi sus in chilia sa, lady Lilian c ȕu repede fără putere la p m nt.

— Nebur  am fost de am vinit aicea? — gemu d nsa fr ng ndu-ŕi m nile. Ce spirit reu m'a sedus a fi martora fericirii lui, să admir darrurile lui de iubire, ŕ-auȕ cuvintele l ud tore cătră d nsa?! Eu trebuie să merg de-aici; este mai mult dec t ce pot suportă! ŕi de voi fi 'n stare a suportă, atunci va creŕce in mine tot reul colosal.

ŕi tremur nd iŕi ascunse faȕa mistuită de dureri in m nile sale.

— De aŕ put  numai pl nge, numai odată pl nge! — ŕopti ea cu c utatur  arȕend , — inse t te lacrimile mi-au secat ŕi am uitat pl nsul. Mi-ar fi mai bine, decă aŕ put ; t te g ndurile rele de le-aŕ put  spălă cu lacrimi.

Iritat  sări in sus ŕi p ŕi 'naintea oglinȕii.

— ŕi eu s nt frumoŕa, — ȕise ea tare, — mulȕi ŕ-ar da fericirea, fericirea pentru frumoŕea mea. Inse ce mi-ar ajunge mie aceste? Ea nu l'a putut c ŕtig  pe el ŕi mie t t  t t  fericirea din veci mi-a fost refusatŭ.

Cu tótă propunerea ei de a se dep rt , lady Lilian totuŕ remase acolo ŕi încă form nd punctul central al  speȕilor presinȕi in castelul Primrose, nesecabil  in talentul seu de a inventă distracȕiuni, a arangia jocuri comice, a represintă niŕte piese teatrale intr'un act, in grădina de  rn .

Castelul Primrose resun   r ŕ ȕilnic de glumele ŕi de riŕul voios al  speȕilor sei, cari prin mijlocirea lady-i Lilian au fost st p niȕi de un capriȕ vesel ŕi d'o amicie preȕioŕa, inc t uritul invins cu totul s'a retras pentru a nu mai return .

De er  ceva ce o conturbă pe d nsa in ocupaȕiunile adeseori picante, aceea er  privirea scrut t re a lui sir Edvard Marstone, care părea a o persecută pe tot locul ŕi ostentativele lui complimente ce le făcea dómnei c sei. ŕi de observă el t te privirile, t te cuvintele ei, lady Lilian încă făcea asemenea, ŕi surisul ei ironic cu care observă atenȕiunile lui pentru Esther, i adună adeseori roŕeȕa m niei in obraz.

*

Esther  nsa i, care er  fericită de a ved  cu ce veselie nefor at  lu  parte bărbatul ei, inc le a  de serios, in plăcerile ingenioase ale  spe ilor sei, cu privire nevinovata se imp ta ia in micile reprezent iuni, dan uri  i jocuri. Ea, căreia i păreau aceste ocupa iuni voioase indoit vesele, pentru că valul voios o put  neimpedecat duce cu sine; ea, cu natura ei timidă, nu află nimic demn de insemnat in aten iunile cari i se dedeau, nici că vedea ceva reu intr nese.  i când in s ra de Crăciun veselia, precum e datina in Anglia, se mări,  i Esther din intâmplare se int lni cu sir Edvard sub puternica cr ng  de brad, care impreună policandrul chioscului,  i el i aduse aminte de tributul care-l cere datina englezilor la Crăciun: o sărutare, ea i intinse fără nici o codire fruntea, pe care el o atinse fugitiv cu buzele sale.

Pe galeria de lemn care incungiurá chioscul luminat pe deasupra, sta neobservată de ambii, lady Lilian,  i privi  cu ochi duio i, schinteio i, mica inocentă scenă care se repetă at t de des tot cu persoane sub cr nga de brad.

*

După anul nou, propuse lady Lilian pe  iua de bobotez  un bal mascat. Propunerea află placere generală  i ursit rea ideii  in  multe conferin e secrete; s'a hot r it ca  spe ilor străini să li se lase in voie alegerea ma celor, locuitorii castelului inse să- i aleg  costumele istorice din sala principală.

Acest loc pompos, durere, a ramas nefolosit in serbarea acésta, fiind că localit tile serb toare ci se aflau in alta parte a castelului,  r sala principală cu coridorele  i cu galeria de tablouri formă partea istorică a vechiului castel, care-l incheie turnul regelui Duncan.

Se imp rtir  intre multe glumi  i costumele,  i aleseră imbr c mintele după Carol I, care promisera a se potrivi de minune fe ei lor intunec se  i nobile; lady Lilian preferă pentru statura ei feerică pomposul  i grațiosul costum al reginei Henrietta. Sir Edvard află pentru exteriorul seu portul principelui Carol Edvard Stuart, cu adausul de perucă, f rte nimerit;  r lady Esther  i propuse costumele călugăresc al Mariei Stuart, care după părerea tuturor avea asemenare frappant  cu d mna casei.

De acuma nainte asem n  castelul Primrose unui atelier mare de croitor. Stofe pre ioase, bracet  de aur  i argint  i dantele se croiau in mare, apoi se  ineau probe  i originalii din sala principală serviau drept modele.

In sf r it sosi s ra; din t te p r ile se adunau  spe ii cu mari pachete  i se imbr cau.

Inaintea oglin ii sale stătea lady Lilian  i int ri  doue rose „la France” pe vestm ntul de atlas alb al reginei Henrietta, când deodată se deschise u a.

— Pot să intru? — intreb  lady Esther  i apără indată in chilie asemenea gata imbrăcată. Costumul Mariei Stuart i  edea f rte bine. Lung re a  i tinera fa a a ei er  incungiurata in forma unei cepse de v lul de dantele a văduvelor rege ci franceze, sub care finul p r ro ietec c d  sclipind pe fruntea albă.

Inainte vestm ntul de catifea er  deschis, l s nd slobod un alt vestm nt de atlas alb brodat cu argint  i ornat bogat cu prem.

— O Lilian, tu e ti a  de ist t , ajută-mi, — se rugă ea cu buzele ard nde de iritare. Ve i v lul prost nu voe ce să steie bine. Șcii încă cum trebuie să fie ac tat?

Lady Lilian se uită cu privire critică la v ra ei; Esther er  cu mult mai inocentă,  r  i de mascare, care i făcea o placere nouă, pr  iritată, pentru a observă c t de repede respiră frumo a ei cons ng n ,  i c t se f c  de palidă.

— Ar trebui să arangiam v rta in fata ic nei, —  ise ca cu un ton f rte aspru — aduc bine aminte de starea incre telor!

— Atunci ar trebui să merg in sala principală, — raspunse Esther desperată,  i privi o privire cătră orologiu. O!  nc  este destul timp p n  la inceput, — 20 de minute. Lilian, iubită Lilian, vino cu mine  i-ai ajută! Tu e ti gata,  r eu cu camerista mea nu me pot pregăti. O! te rog, te rog.

— Fire ce, iubită, f rte bucuros, — replică lady Lilian. Ea vorbi ca  i cum nici nu ar fi acolo  i apucă energie un fe nic cu doue lumini. Ce frumo a e ti, Esther, — adause ea. Costumul teu e simplu  i are de o fidelitate minu io a istorică; dar inelele moderne trebuie să le depui. Păcat, că nu ai o imitațiune a inelului Mariei Stuart!

Esther f c  ochi mari  i o fa  seri os .

— Ascultă, —  ise ea apoi misterios, — vreau să port a i inelul adev rat. Tradi iunea  ice apriat, că el aduce nenorocire, numai p n  când il ai pe deget;  i apoi ce mi se p te mie int mpl  in salele din jos? Te rog, cum  i p te esista o astfel de supersti iune? Apoi eu voi purt  inelul numai at ta timp pe deget, c t timp mi-a trebui să me ar t intre  spe i. O idee briliantă, nu?

— Vei face efect cu el!

— Vino dar iute! Am  i eu o cheie a l du ei cu rarit ti, pe care voi lu -o cu mine merg nd.

 i inc ntat  de acésta idee a ei, fugi inainte. Lady Lilian i urmă cu fe nicul, er  ca  i cum i-ar fi greu a merge.

Iute găsi ea cheia  i ambele grăbiră prin coridorele lini tite, in aripa nordică a castelului, care con inea tesauri de arte.

P n  ce Lilian lumină, Esther deschise cabinetul din părete  i puilul inchis care se află in acela.

— O re m ni -se-va Charley reu, (de-oi trage inelul pe deget? — intreb  ea tr g n nd, când scóse cutia.

— Dar p te-se el m ni  pe tine? — o intreb  Lilian.

— Nu, o nu, inse nici n'a  vr  să-i cauzez un sim  neplăcut.

Ea se uită cu dubietate la Lilian, asta inse f c  din umere  i t c .

— A, vorba e numai de o oră,  i nu-i dec t o glumă, —  ise lady Esther. Decis  deschise ea cuthia  i- i trase inelul Mariei Stuart pe degetul mic al m nei st nge.

Se potrivi escelent!

— Ce frumos! —  ise ea convinsă.

— Inse acuma v lul.

După ce sieriul s'a inchis  r , ambele porniră in sala principală; erau par că ar fi e it din cadrele ic nelor str mo e ci.

Icona Mariei Stuart sta de-a dr pta intrării, lângă acea se află o mică u e de stejar.

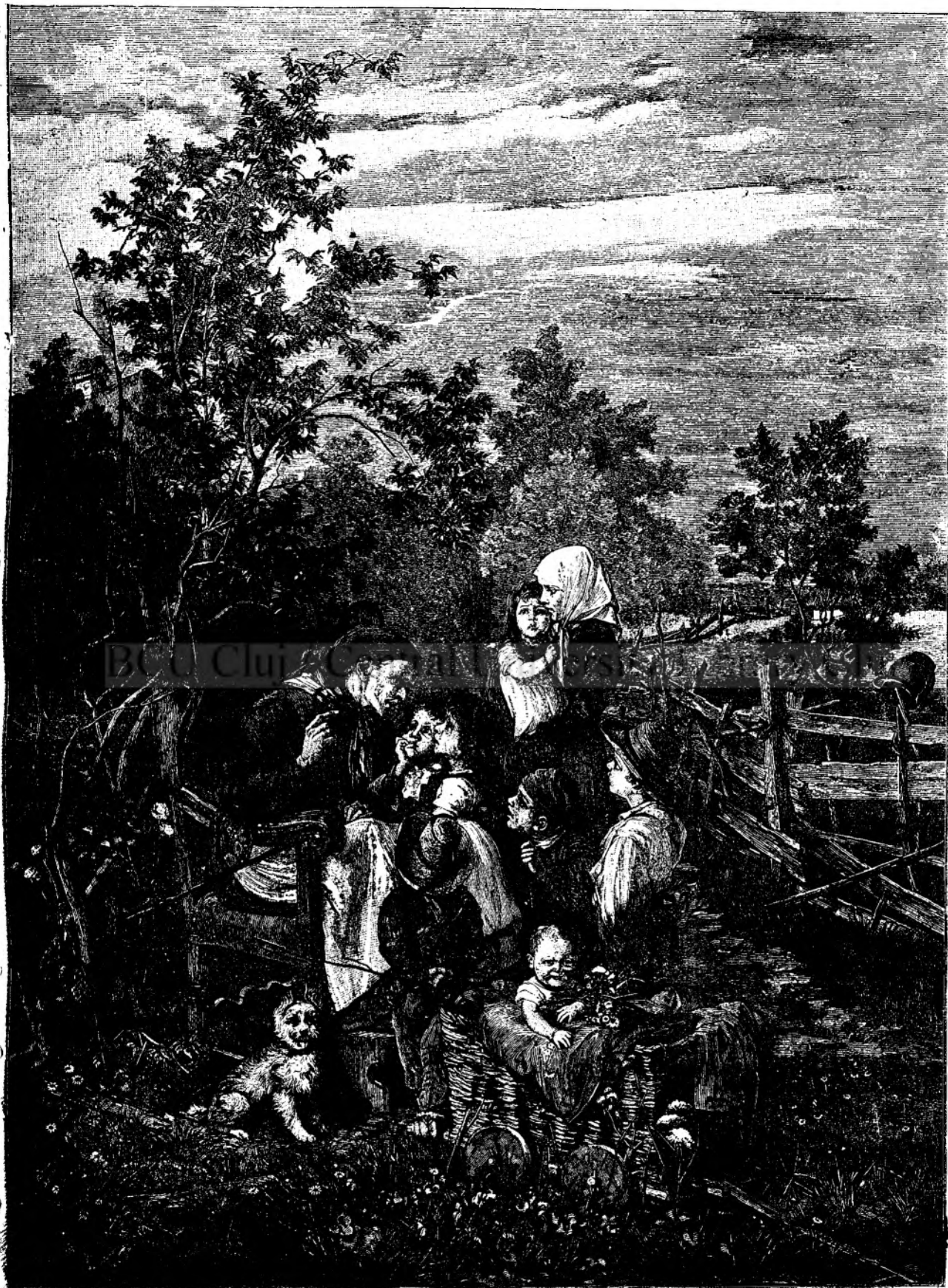
— Pe aci ne putem rent rce, — opini  lady Lilian. U a acésta duce intr'un coridor cu totul ingust, care ese din coridorul chiliiilor de locuin ; decă alegem acésta cale, nu trebuie să avem frică, că ne int lnim cu cineva.

— Ai dreptate, eu am uitat de acest coridor, — esclam  contesa Primrose. Acuma inse iute v lul, te rog te rog, Lilian! M nile tale abile vor face-o acésta de minune repede; inse ce  i-i? — intreb  ea  ov ind.

— Ce să-mi fie? — intreb  femeia blondină cu o voce f rte lină.

(Va urm .)

Leti ia Medan.

BUNICA POVESTESCE.

Despre îmbrăcăminte.

Eleganța. — Când? și cum trebuie să ne îmbrăcăm: acasă, pentru stradă, în vizită, călătorie, prânz, serate (soirée) și bal? — Bijuteriile. — Costumul de mirăsă — Costumul de dolieu. — Moda bărbătescă. — Moda pruncăscă.

„Omul e unicul animal, carele se naște fără coperământ; — pentru ca să pōtă trăi, folosește plantele;  r pentru ca să se pōtă îmbrăcă, despōie animalele.”

Imbrăcămintea are o inriurint  decizivă asupra omului. De regulă se susține, că delat imbr c mintea omului se pōte deduce la gradul de cultură și caracterul lui, ceea ce nu se pr  pōte neg .

E minune, ca un lucru bagatel ca imbr c mintea să facă impresiune și asupra bărbaților serioși. M carc  in adevăr aș  este. Imbrăcămintea invecit  și ponosită infr nge ori ce superbie.

Când consacram dar un capitol intreg imbr c mintei — o facem acésta in speranța, că imbr c mintea onest  și elegantă, de și nu va produce altă ce, dar cel puțin va face o impresiune plăcută in interiorul nostru.

Vorbind la inceputul cărții despre conduită, ni-am exprimat părerea de reu fața de aceia, cari in societate au portare bună, inse acasă s nt duri și moșici. Chiar acésta denunțiatune i apes  și pe aceia, cari in societ ti umblă in vestimente elegante, inse acasă se pōrt  in vestimente nel ute, descolorate și neregulate.

Personele culte și dedate la ordinea casei, chiar aș  de curat și elegant se pōrt  acasă, ca și in societate, ba încă mai multă grige pōrt  de vestimentele de neglig e, ca de celea de gală.

La imbr c mintea tactica jōc  o rol  fōrte insemnat . Pe femeia necult , simplă și neprecaut , numai dec t o pōti cunōșce după imbr c mintea. Fie c t de avut , i va lipsi acel tip distinctiv, pe care nu este modista să i-l dee. Altcum — spun nd adev rul — nimene nu se pōte îmbrăcă cu gust deplin, decă n'are capacitate spre aș  ceva; de óre ce cătră imbr c mintea, chiar aceea aplecare și destoinicie trebuie să o aibă omul, care o are și cătră cutare șciința s u artă; dar pentru aceea ori care femeie s u bărbat cult se pōte îmbrăcă cuviincios. La imbr c mintea capul lucrului e cuviința. Imbrăcămintea trebuie să fie acomodată nu numai cu etatea, statul și ființa persoanei, ci și cu starea ei, nu altcum și cu timpul și cu ocaziunea când se pōrt . Imbrăcămintea, care d. e. se șede de minune la o femeie tiner , pentru una b tr n  produce o impresiune ridiculă. Chiar aș  și imbr c mintea, care s ra arată fōrte frumos  și elegantă, peste  i pōte fi chiar urită, resping tore și negustuos .

Ori care deposit de costumuri femeescei conține urm torele vestimente (ințeleg ndu-se de sine, că calitatea și valōrea acelora se schimbă după starea financiară a damei): vestimentele de neglig e, de casă și de stradă, intre care se cuprind și cele de călătorie; apoi vestimentele de peste  i, intre care se cuprind cele de visite, primire, cociare etc., și in urmă vestimentele de societate, menite pentru pr nșuri de onōre, serate (soirée), teatru și bal.

Femeia cultă, numai decă nu va fi morbōs , in neglig e nici c nd nu se va pune la pr nș. Din vestimentele sale de societate, nu va face vestimente de neglig e ori de casă; căci acésta ar fi non plus ultra al gustului reu. Vestimentul de neglig e ori de casă se pōte găti din stofa cea mai simplă, inse trebuie să

fim atenți, ca acela să fie — ceea ce e capul lucrului — elegant, curat și plăcut. Susținerea amōrei fața de femeia de cei mai mulți bărbați at rn  dela complăcerea imbr c mintei lor; și  r ș necredința femeilor fața de bărbați se pōte atribui in multe casuri nepăsării bărbaților fața de exteriorul lor.

Pe stradă numai haină scurtă e acomodată. Croiul ei trebuie să fie simplu,  r stofa solidă și nici când b t tore la ochi. Pe stradă femeia elegantă nu va pōrt  haină tăiată inainte, nici mânecări p n la cot, și decă cutare haină de v r  i s'a gătit astfel, apoi tăietura o va impl  cu chemiset și va trage mănuși de acele ca să nu i se ved  cotul. Nainte de mieđ di nu convin nici m nușile vederose, nici dantele, nici bijuteriile, ci mai mult acul de pept (broșul.)

Ac sta regulă se reduce și la costumul de călătorie. Pentru călătorie e mai acomodată haina gătită din stofă de l n  (nici c nd de mătase) a cărei croi să s mene cu a celei de stradă; apoi pălărie simplă, inchisă cu crep de gaz , guler de p nz , mânecări (și nu r ch) de dantele, mănuși din piele de cerb inchise și nici un fel de șmuc. In călătorie femeile elegante nu pōrt  lanț de orologiu, ci orolōgele le at rn  pe pantlică négră. — Mai departe nu pōrt  șmucuri la petreceri de v r  și picnicuri. La asemenea ocaziuni e destul  o cruciță elegantă ori un medailon. Altcum cu privire la șmucuri trebuie să fim circumspecți. Petrite scumpe nu s nt acomodate pentru portul de peste  i; acele numai la lumina policandrelor și lampelor fac impresiunea recerută, și numai atunci se și pōrt  de cătră femeile elegante. S ra încă trebuie să ne păzim de esager ri; căci femeia și fără vre un ornament pōte fi elegantă. Ar apără fōrte ridiculă, când d. e. aș  ni s'ar presint  ea ca o furnitură (auslag) de galanterii. Mai bine fie ornamentele ei puține și frumoșe, dec t multe și simple. Trebuie să fim cu băgare de s m  și la aceea, ca ornamentele să fie complete și acomodate. Aș  d. e. cătră ornamentul de diamant at rnat la g t, nu putem lu  brațlet  de turquise, nici cătră acul de corală cercei de smaragd.

Pentru fete numai ornamente puține convin. E destul un lanț de orologiu subțire, o cruciță s u un medailon, un broch simplu și cu at ta mai simple brațete.

Pentru imbr c mintea de neglig e nu este acomodat nici un fel de ornament, dar nici dantele elegante; inse pot intrebuiņt  dantele de valencien, breton și torchon. At t dantele de Br ssel, de duchesse, c t și altele de acest fel nu s nt acomodate pentru imbr c mintea de diminēș .

Imbrăcămintea de vizită se schimbă. Când facem visite pedestru și in locuri mai cunoscuta, ne folosim de imbr c mintea elegante de stradă, cu mănuși de colōre neutrală; când inse facem visite in căruță pentru societ ti mai alese, atunci putem lu  o toillet  mai bogată, mănuși deschise și pălărie mai b t tore la ochi.

Imbrăcămintea de primire nici c nd nu trebuie să fie pr  elegantă. D mnele și domnișorele totdeuna trebuie să fie cu privire la aceea, ca in acésta priviņt  să nu intr c  pe oșpeții lor.

Pentru pr nșuri de onōre, concerta, serate mai mici etc. se intrebuiņt z  toilette uniforme cu șleपुरi mai mici s u mai mari, tăiate pe dinainte ori mai pe sus cu mânecări nici pr  lungi, dar nici pr  scurte. Mănușile s nt de colorii albe său de tot deschise. Imbrăcămintea tăiată e numai pentru bal și serate unde se și jōc .

In teatru publicul din lojă iși alege, pentru operă: imbr c mintea de s r ; pentru dramă: toillet  simplă. »Theatre pară,« mai ales decă și curtea e de fața, permite toillet  de bal c t de splendidă. Pentru parter

numai îmbrăcămintea de stradă e acomodată și elegantă; o îmbrăcămintă mai splendidă ar mărturisii de un gust reu.

Mănușile albe nu se p^ortă ziua, excepțional cele de v^{er}ă, care propriaminte nici nu s^unt albe, ci galbinie.

Revinind la petrecerile de v^{er}ă, precum s^unt baturile și picnicurile, avem de observat, că pentru aceste mai acomodate s^unt vestmintele simple de lână s^eu de sp^{el}at, care s^{er}a au mai același aspect, ce-l au și dimin^{er}ța s^eu ziua. In petreceri ca aceste o femeie elegantă nu p^ortă haină de materie, mătase tocmai de fel nu, nici tăiată pe dinainte cu jum^{er}tăți de mânecări, s^eu cu dantele de r^ush. Pentru petreceri de v^{er}ă și picnicuri s^unt acomodate toilette de materie ușoră, cu șlep scurt.

Tinerele, in societățile mai alese, se îmbracă cât de simplu. Vestmintele de un croiu și stofă bătătoare la ochi nu s^unt pentru ele, dar nici pălăriile cochete.

Nevestele și fetele, care au pestrecut etatea de dou^{er}zeci de ani, încă-și pot permite puțină escentricitate in îmbrăcămintă; — in se așa ceva fetelor tinere, a cărora decore e tiner^{er}ța și nevinovăția — nu le servește spre onore.

Femeia trecută de patru^{er}zeci de ani, nu mai p^ortă haină tăiată și pălărie bătătoare la ochi. In genere fiecare femeie ar trebui să studieze esteriorul s^eu, ca să se p^otă îmbracă după cuviință conform etății, pozițiunii și mai v^{er}tos aspectului s^eu. Decă cutareva n'are destoinicie cătră aceea, apoi pe lângă ori ce cheltuielă mare, nu se va put^e îmbracă după gust.

Se 'nțelege de sine, că vestmintele din jos, trebuie să fie acomodate costumului integ. De loc ce la o femeie elegantă îmbrăcată i se va ved^e fusta (sucna) nelăută, pături, s^eu păpucci necorespun^{er}ători — ea se va clasifisă după merit, și țină-se de ori ce clasă, nu va produce impresiunea, ce se recere dela o damă adev^{er}ată.

La botez nașa și femeile se presint^{er}ză la biserică in îmbrăcămintă de visită elegantă cu pălăriile pe cap.

Costumul de mir^{er}să totdeuna e alb. După starea miresei p^ote fi din mătase, din lână, ba încă și din stofă ușoră de sp^{el}at. Modul gătirei este simplu, dar serbătoreasc. Șlepul, miderul, mânecile, mănușile și păpucci, se recere să fie destul de lungi. Pe de-asupra cununei de myrt și fl^orei de aurante se pl^{er}că un v^{el}. Miresele nu p^ortă diamante, și in genere nu se ingrămădesc cu ornamente; cel mult își pun mărgelile la grumași. Buchetul trebuie să fie alb ca néua; ér cârpa de posunar cât mai elegantă.

Paranimfele s^eu se îmbracă uniform, s^eu câte dou^e ș-aleg vestminte uniforme. Imbrăcămintele paranimfelor s^unt lungi, cu mâneci lungi, și decă după cununie urm^{er}ză danț, atunci vestmintele tăiate inainte și menite pentru biserică se deplinesc cu chemiset.

La a două nuntă, v^{er}duvele nu p^ortă haine albe, ci sure, de cr^{er}me s^eu de altă col^{er}e ca ac^{er}sta, și in cap, in loc de cunună, se aplică pălărie franțuzescă.

Gelea ad^{er}ncă recere stofă de lână necolorată, care se găt^{er}șce fără nici o pod^obă. Gulerul, mânecile, pălăria și v^{el}ul t^ote s^unt din crepp.

La doliul comun se pot intrebuintă haine negre de mătase, de grenadine s^eu altele de acest soi, cu guler negru de t^ull s^eu creppiss și mânecări și cu pălărie decorată cu barșon ori mătase. Cătră acest doliu e f^orte aplicabil ornamentul jet.

E de insemnat, că vestmintele de neglig^{er}ee albe, decorate cu negru, s^unt acomodate și pentru doliul mai mare. Cârpele de doliu se găt^{er}șce cu chindesiri și margini negre.

Cele d^{is}e cu privire la îmbrăcămintea femeilor, se refer și la îmbrăcămintea bărbaților. Pentru operă

bărbații trebuie să se imbrace in frac; pentru dramă, in vestm^{er}nt de salon; pentru preumblări, oficie și scalde, in costume englezești. Astfel de vestm^{er}nt^e s^unt apoi acomodate și pentru escursiuni; din contră nu s^unt acomodate: cabatul de salon, mănușile deschise și cylinderul.

Bărbaților nu li se cuvin ornamente multe. T^ote ornamentele lor trebuie să stee dintr'un lanț de orologiu simplu, dintr'o căm^{er}șă elegantă, dar nu bătătoare la ochi; din bumbi de mânecări, dintr'un ac de guler și cel mult dintr'un inel frumos.

Aceste încă trebuie să fie bine alese.

Prin orașe bărbații de regulă p^ortă mănuși; acele le p^ortă apoi pe la visite, teatru, prânț și biserică. Pe sate pot remăn^e; in se când se face visită la vre o damă e excepțiune; căci atunci nu pot lipsi.

E constatat, că rufăria adev^{er}atului gentleman e fără excepție. Căm^{er}șa și mânecile imboțite și nelăute de regulă il trad^{er}ză pe omul neglijent și nededat cu societățile bune.

Căm^{er}șa colorată e numai pentru dimin^{er}ță. La prânț și visită nu se p^ortă.

Pruncii nici când nu au fost îmbrăcați, din punct de vedere estetic și igienic, mai corespun^{er}ător, ca in timpul de acum.

Vestmintele cele largi in spate — format princeș, — le dă o mișcare liberă, ce la prunci e lucru de căpetenie.

Englezii, dela cari s'a lătit moda ac^{er}sta mai in t^otă Europa, pretind încă și aceea, ca umerii, brațele și fluerile picior^{er}lor să fie g^ole. Se 'nțelege că moda ac^{er}sta ține numai pân' la etatea de șese ani și că numai in timp de v^{er}ă e aplicabilă.

Copiii de ambele secse, până la v^{er}sta lor de șapte ani, se 'mbracă de »bébé« va să dică p^ortă un format de vestm^{er}nt^e așa numite princeșe și numai pălăria i deosebește. Incep^{er}nd cu șapte ani fetițele cap^{er}tă vestm^{er}nt^e de felurite croiuri; éra pruncii ci^oreci, peptar și rocuri. Fetițele in etatea de 14—15 ani cap^{er}tă haine lungi; in se aceste, inaintea mamelor precaute, depind nu dela etatea, ci desvoltarea lor. S^unt fetițe, care in v^{er}sta de 13 ani s^unt desvoltate in așa grad, in cât hainele scurte nu li se șed. In ac^{er}sta privință mama e dară cel mai bun indreptar.

Ioșif Ioan Ardelean.

Poesii populare.

— Din Solnoc-Dobăca in Ardeal. —

Sost-am și noi doi iubii,
Ca și doi pomi in floriți;
Eu de-o parte tu de alta,
Maica vr^e să ne desp^{er}tă;
Hai să facem delu vale
Și prin pădure cărare
Și să facem delu șes,
Ca să ne vedem mai des!

De-aș trăi cât aș trăi,
Ficior frumos n'aș iubi;
Când e dragostea mai dulce,
El te lasă și se duce.

Până mândră ne iubiam,
Ca și doi pomi in flori^{er}am
Și-amú mândră ne-am lăsat
Ca și érba la uscat,
Să o bată ploii și v^{er}turi,
Pe noi dor și multe gânduri

Laura Veturia Mureșan.

Scrisori din Iași.

Vechiul și noul teatru. Societatea »Amicii artelor.« Statua Miron Costin. Carnavalul. Societatea dramatică. Opere dramatice de Constantin Stamati. Un suspin din Basarabia.

Rentors, după un lung pelerinaj prin țară și peste graniță, în orașul ce cam de mult l'am părăsit, nu puține lucruri aş ave de scris despre cele ce s'au petrecut aici în lipsă-mi; me mărginesc inse, în cadrul restrîns al faptelor de-o însemnătate mai puțin vremelnică și cari sînt vrednice a se ține minte.

Ceva prosperitate în moral s'eu materie nu se pré observă, ca diferență de anii trecuți, în anul acum mîntuit 1888. Aceleași instituții, aceeași mișcare, aceeași inboldire. După cum se știe, a ars vechiul teatru de pe strada Copoului, și ruinele lui afumate stau încă neclintite cum le-a lăsat sinistrul ingrozitor. Un alt teatru nu s'a ridicat în locul celui distrus; s'a deschis inse o sală mare în formă de teatru, cu doue rînduri de loji ș-o galerie, cum și stale, în ograda hotelului »România«, proprietatea fostului primar și deputat al Iașului Scarlat Pastia. În această sală Societatea dramatică locală își dă reprezentările sale.

O societate ce se înființase de vr'o trei-patru ani, cu pomposul titlu de »Amicii artelor«, după ce în tot timpul existenței sale n'a produs mai nimic serios pe terîmul artelor, anul acesta s'a distrus cu totul, mobilierul și instrumentele sale s'au secevestrat de proprietara caselor în care eră instalată societatea, er conturile de administrare nu se știe cum și ce fel, și unde se vor fi aflând. Dreptul este, că această »Societate«, de și pînuită cu intențiuni admirabile, de ômeni cu dor în inimă pentru progresul artelor atît de decădute la noi, — încăpuse pe mîinile unor persoane ce-i deturnase cu totul menirea.

S'a ridicat în v'era ac'asta, pe un colț al p'ărăsitei de D'đeu piețe a primăriei, o frumoasă statuă a lui Miron Costin, mulțămită străduințelor neobositului patriot V. A. Ureche, care, după cum se vede, mai face parte din puținii ieșeni cari nu ș'au uitat cudev'ersire l'éganul care i-au crescut și povățuit în lume în cei întei a lor ani de luptă pe arena v'ietei comune. Statua e de o imponentă măreță, lucrată cu multă artă, și sileșce pe ori cine ar privi-o, să deschidă cât mai des istoria patriei pentru a vedé ceea ce a scris, din vremuri trecute, cel ce e astăđi așă turnat din bronz.

Carnavalul în care ne aflăm se anunță mai puțin șgomotos decăt cele din anii trecuți, cu tôte cele doue săli noue de baluri mascate, »Orfeu« și »Chateau aux fleurs« ce s'au deschis de cur'end. Un singur bal de societate s'a anunțat de »Reuniunea femeilor Române«; un altul se proiect'ază de studenții universitari.

Concerte avurăm câteva în Sala Conservatorului și unul în Sala Pastia (Teatrul Național), date de dl T. Burada, dra Matilda Vasiliu și dra Junk. Pe cur'end se anunță sosirea Paulinei Luca și a lui Forst'eu, c'ântăreți germani celebri.

În Societatea dramatică fac parte tot persoanele din anii trecuți, afară de repositatul Constantin Bălănescu, a cărui lipsă o regretă mult publicul ieșan, căci în genul rolurilor ce jucă el este neînlocuit, nu numai în Iași, dar în ț'era înt'egă românescă. Între actorii angajați sînt dl Gr. A. Manolescu și dna Ar.

Romanescu din București, ac'ăror calități fiind destul de cunoscute, nu am trebuință a le descri aici. Din piesele represintate avem a cită mai cu s'emă »Don Carlos« de Schiller. »Francillon«, »Don Juan« de Molière, »Rezvan și Vidra« de Hașdeu, »Doue Orfeline«, și acum ăilele din urmă »Hamlet« de Shakespeare.

Tôte aceste fur' jucate cu o deosebită îngrijire, și pe lângă dl Manolescu și dna Romanescu, în roluri principale mai avem de citat pe dna Elena Gavril'escu, societară, care în Don Carlos, Doue Orfeline, etc, ne-a probat că talentul seu se desv'oltă neconținut din ce în ce mai mult, — apoi dra Verona Al'măgean, o jună transilvanencă ce promite f'orte mult, și care ține deja cu aptitudine ori ce rol ce i se încredinț'ază, — gentila dnă Aglaie Pruteann, care în rolurile de ingenuitate e întotd'euina f'orte călduros agreată de public, și alții.

Ni se promit încă multe scrieri frumoșe a se represintă în stagiunea ac'asta, și credem că așteptările n'ostre nu vor fi înșelate.

Mai ăilele trecute am primit din partea unui distins amic din Cernăuți, un frumos volum, tipărit acolo de Societatea musicală-teatrală »Armonia«, și av'end de titlu: »Opuri dramatice de Constantin de Stamati-Ciurea.« Am cetit cu multă aviditate apr'ope din sc'ortă în sc'ortă piesele ce conține acest volum »int'ei« din scrierile dlui Stamati; originalitatea cu care sînt scrise aceste bucăți literare, face mai int'ei de tôte întregul merit al autorului; stilul, în multe locuri familiar, naiv, își pune în spirit curiositatea de a ceti neconținut și a nu lăsa cartea din m'ână p'ână ce nu o vei fi sf'erșit.

Piesele ce conține acest volum sînt: »Fricosul« vodevil în doue acte, »Mademoiselle Mephistophele«, vodevil într'un act, »Singurătatea unui holtei«, de asemenea »C'ărăbușul« vodevil în doue acte, »Estetica și Realismul«, studiu dramatic în trei acte, »C'ano-filul« comedie în doue acte, »Parvenitul«, de asemenea și »Resbunarea unei nebune« dramă în trei acte.

Ca regule de inscenare a ac'țiunii și a peripețiilor dramatice, autorul neglig'ază adesea cerințele din ăiua de ađi, dar ceea ce face meritul scrierilor dlui Stamati, e o literatură originală, cum la puținii din autorii n'ostri se g'ăseșce.

Cu atît mai mult ne bucurăm la cetirea acestor compuneri, c'ând șcim că ele sînt producțiunea unui român basarabian, din sermana n'ost'ă Basarabie, frumoșă, intinsă și m'anosă, ce dela desl'ipirea ei din sinul Moldovei n'a produs alți scriitori în limba rom'ână de c'at pe Costachi Stamati și acum pe fiul lui, acesta de care vorbim. Câte comori literare nu vor fi îngropate în ț'eriș'ora românescă de peste Prut!! — Ore simțul str'ebun e așă de copleșit acolo, încăt să nu se g'ăsescă decăt c'âte un singur om la doue milioane, care să p'otă contribui cu ceva la lumina și instrucțiua connaționalilor sei? Dar ce să mai vorbesc . . . am fost singur pe acolo. — ș-am ved'ut copleșirea cea mare a elementului str'ain, și am aud'it . . . ceea ce n'aș fi cređut că p'ote esista într'o ț'eriș'ora din Europa civilizată, am aud'it spuindu-ni-se, că guvernul M. Sale ț'arului pedepseșce greu pe cel ce va fi surprins că chiar în casa sa ț'ine vre un biet inv'et'ator de limba românescă! . . . necum ca ac'asta limbă, limba ț'erii, să fie permisă a se predă prin școli publice ori particulare. Cu incetul, prin acest sistem, negreșit tot simțul românesc trebue să dispară acolo și să fie înlocuit cu cel moscovit . . . dar de s'ar g'ăsi c'ățiva ômeni c'o t'arie de suflet mai oțelită, s'ar puté dob'ândi încă vr'o rază cel puțin de imbunăt'ățire a ac'es'ei triste s'orte . . . Jidani sînt mai fericiti în

Basarabia, ei au havre și școli; românii baștinași n'au nici un dascal, nici un popă de leac care să-i învețe a ceti ori a se rugă în limba lor! Ce barbarie crudă la sfârșitul vécului al XIX-lea!

Iassiensis.

B o n b ó n e .

La un bal.

În momentul când se termină valsul, o dómna întrebă pe dăntuitorul ei:

— Pe cât vęd, ve place fórte mult valsul?

— Îl ador!

— Atunci, pentru ce nu învățați să dansați?

— Cuconiță, nu e așa că... că... dl locotenent îți face curte?

— Obraznico!...

Anica incurcată și jucându-se cu colțul șortului:

— De!... sărut mâna, conită, am vrut să știu decă nu cumva ne trage pe amëndoue pe sfóră!...

În balul copiilor.

Arangiatorul, cătră o copiliță: — Da dta drăguță, nu ai frate, de ai vinit singură?

Copila: Ba am.

Arang.: Da unde-i?

Copila: El n'a putut vini.

Arang.: Și pentru ce nu?

Copila: Pentru că chiar sugea.

Între doue cameriere.

Inteia: Veți decă te purtai pe voia dómnei și pe tine te presentă la anul nou, cum m'a prezentat pe mine.

A doua: Mai lasă-te cu prezentul dómnei; de dece ori mai prețios prezent mi-a dat mie domnul.

Bunica povestește.

— Veți ilustrațiunea din nr. acesta. —

Timpuri fericite, timpuri trecute ale copilăriei, când viitorul ne părea atât de frumos, când ascultam cu drag poveștile bunicei!

Ați trecut de mult și ați dus cu voi tot farmecul unei vieți pline de fantasii.

Dar ne-ați lăsat suvenirea, care ne încălzește sufletul și care ne revocă 'n memorie epoca de aur, când nu simțeam decăt plăcere și bucurie.

Asemene suvenire ne remprosperetă ilustrațiunea din numărul presinte. Bunica povestește... nepoței ascultă... par că simțim și noi farmecul ce respândesc acele povești.

I. H.

Literatură și arte.

Șciri literare și artistice. *Dl I. Neculiță*, publicist în Bucovina, a pus sub presă o poemă în versuri sub titlul „O șečetóre“, în care sânt cuprinse diversele credințe, moravuri și datine populare, ce sânt obicinuite la nunțile țărănești. *Dl dr. Victor Babeș* va publică în curënd la Paris o nouă ediție a tractatului seu de bacteriologie, lucrat în colaborație cu dl prof. P. Cornil dela facultatea de medicină din Paris. Acéstă ediție va conține o mulțime de alte descoperiri noue făcute de curënd. — *Dl Al. D. Xenopol* va publică în curënd în o broșură »Is-

toria proprietății la Români. — *Dl Bonifaciu Florescu* a tradus în românește câteva novele de Catulles Mendés, cari au apărut la București într'un volum. — *Tinerul pictor Obedén* din București a trimis în expoziția de bele-arte din noul palat al Ateneului un nou tabel intitulat »Curcanii în redută.« — *Dl Angelo de Gubernatis* a scos a șesea fasciculă din publicațiunea sa »Dictionnaire International des écrivains du Jour« la Florența; acéstă fasciculă conține și biografia repositului Timoteu Cipariu.

Anecdote populare. Sub titlul acesta a publicat la București dl Th. D. Speranța un volum, care cuprinde numai anecdote populare, adecă mici piese întregi, lucrate artistic pe sujete populare și desvoltate de autor în versuri și cu tot coloritul pe care imaginațiunea, experiența și observațiunile sale i-au permis să-l dea. Contrar notiței ce publicasem mai înainte, nici legende, nici doine, nici cântece, nimic nu se află în acest volum, ci numai anecdote. Astfel volumul nu este o colecție, ci o lucrare originală. Dl Speranța n'a cules nimic. Sujetele populare asupra cărora a scris, le-a cunoscut de multă vreme înainte, încă de pe când eră copil, eră mai în urmă a mai auđit și din întemplantare de pe la prieteni și cunoscuți. Dsa nu le caută în adins. Aude multe și scrie numai ce-i place. Publicând acéstă îndreptare, observăm, că netrimitându-ni-se cartea, notița de mai înainte o scóserăm din alt diar; deci nu noi sântem de yină, că informațiunea n'a fost esactă.

Cel mai amărit dintre autori. Astfel subsémná dl G. Sion o scrisóre ce adreséză revistei »Fântána Blandusiei.« Scrisórea este un țipet de durere adresat indiferentismului general față de literatura națională. Êta ce scrie bētránul poet și membru al Academiei Române: »Punga-mi este sleitá de sacrificii făcute pentru literatură, fără speranță de a le vedé apreciate de public. Am țipărit, cu mari cheltueli, cărți cari nu se vënd; sânt póte pedepsit cu dreptate, fiind că nu le-am scris după gustul publicului; și acéstă ar trebui să serve de exemplu scriitorilor cari fără să aibă talente se apucă de scris. Asociații dela »Fântána Blandusiei«, póte s'au gândit mai bine, țipărindu-și producerile pe hârtie de format mare; căci la cele din urmă vor puté vinde foile necum-pérate de public ca maculatură la băcanii din mahalale. — pe cât timp eu me vęd silit a lăsá cu limbă de mórte ca cărțile mele după mórtea mea să se ardă într'o piață publică; dar și intru acéstă port temerea, că primăria nu va da permisiunea legală. Termin, domnilor, prin a ve urá: noroc bun în șpecula care o întreprindeți! Cel mai amărit dintre autori. 11 ian. 1889. G. Sion.

Limba literară de dincóci de Carpați. Se șcife, că la București a devenit un obicei general a susținé. că limba română ce se scrie la noi e greóie, neromânescă și rea. Nimene nu se crede dator a spune, că cel puțin s'a făcut un început de îndreptare. Noua revistă din București »Fântána Blandusiei« ne aduce în sfērșit și recunoșcintița asta. În nr. seu din urmă scrie: »Mișcarea literară la Români de peste munți a luat în timpul din urmă o direcțiune mai satisfăcătóre. Se observă un curent mai sănētos în scrierile ce apar. Scriitorii par a fi mai hotărâți s'o rupă cu acel trecut, când Români cărturari, fiind la început, mergeau mai mult pe dibuite și când influența școlilor străine se manifestá atât în modul de gândire, cât și de scriere. Români de peste munți nu mai au nici un cuvēnt d'a stărui în vechea direcțiune, croitá de bētránii întemeitori ai literaturii. Impregiurările în care se găsesc dēnșii actualmente nu le permit d'a merge în frunte și d'a imprimá caracterul special ardelenesc, bânățean séu ungurean întregi mișcări lite-

rare la români. Se cere ca ei să se indeletnicescă în mod stăruitor cu cetirea produselor literare ale bărbatilor de valoare din România. D'almintrelea cum am spus, astăzi se observă deja un curent mai sănătos. Sunt în special ziarele »Gazeta Transilvaniei« din Braşov şi »Tribuna« din Sibiu, care prin modul lor d'a scrie au exercitat o înruiere potrivită direcţiunii ce am indicat. Şi celelalte ziare, precum este »Telegraful Român« din Sibiu şi »Luminătorul« din Timişoara, s-au îndreptat foarte mult limbajul pe care îl obicinuiau mai înainte. Acelaş lucru îl putem dice despre revista literară »Familia« din Oradea-mare; ba aici mai trebuie adăogat, că redacţiunea, tocmai pentru că a recunoscut acest adevăr, s-a asigurat şi colaborarea mai multor scriitori din România.»

Eticheta. Acesta e titlul interesant al unei broşuri, care a apărut în tipografia diecesană din Arad, de dl Iosif Ioan Ardelean, paroc gr. or. în Kétegyháza. Broşura conţine un studiu social, lucrat după mai mulţi autori străini, cu privire la condiţiunile noastre sociale. Dl prelucrător a făcut un bun serviciu tinerimei noastre, căreia i şi recomandăm broşura, din care drept specimen reproducem în nr. de aici capitolul relativ la »Imbrăcămintele.« Preţul 60 cr. Vinitul e destinat pentru Reuniunea femeilor române din Arad şi provincie.

Teatru şi muzică.

Ştiri teatrale şi musicale. Dl I. L. Caragiali, directorul general al Teatrului Naţional din Bucureşti, plecând la mijlocul stagiunii în călătorie nupțială, comitetul teatral intrându-se, s'a hotărât, ca în lipsa dlui Caragiali direcţiunea teatrului să fie încredinţată dlor D. R. Rosetti şi Pătraşcu. — *Dşóra Agata Bărescu* zilele trecute a fost numită artistă dramatică a Curţii din Viena. — *Ernesto Rossi*, care zilele trecute a jucat în teatrul popular din Budapesta, la 8 februarie n. va începe să dea reprezentaţiuni în Teatrul Naţional din Bucureşti; înteu va jucă 'n Hamlet. — *Paulina Lucca*, cunoscuta cântăreţă din Viena, are să sosescă de curând la Galaţi, să dea acolo câteva reprezentaţiuni. — *Compositorul Gounod* pe la sfârşitul lui februarie va sosi la Bucureşti, şi va fi ôspele curţii de acolo. — *Dl Serghiadi* a propus comitetului teatral din Bucureşti s'aducă opera italiană din Odesa; dar comitetul i-a respins propunerea. — *Comedia dlui C. Bacalbaşa* s'a pus în repetiţie şi se va jucă în curând pe scena Teatrului Naţional din Bucureşti. — *Retôrcerea dlui Notara* la Teatrul Naţional din Bucureşti pare hotărâtă şi decă comitetul va primi cererea artistului, densul va reintra chiar în cursul săptămânei viitoare. — *Dşóra Elena Teodorini* a cântat luna trecută pe scena teatrului Argentina din Roma rolul Valentinei din opera „Ugonotti“, succesul artei române a fost mare.

Teatrul Naţional din Bucureşti. Cetim în »Fântâna Blandusiei«: Nădărduiam cel puţin, decă nu credeam, că odată cu vinirea la putere a actualului comitet, situaţiunea teatrului se va schimba, va intra într'o fasă mai bună, atât în privinţa moralului, cât şi a materialului. Elementele tinere cari îl compun, din cari multe talentate ca autori dramatici, ne impuneau, ca să dicem aşă, increderea că în curând o revoluţiune se va produce în sinul zăpăcelei care domnia de multă vreme la teatru şi că va da naştere unei *ere noue*, bat'o s'o bată de eră, séu mai bine spus unei direcţiuni noi care să pună capăt tuturor relor de care suferia... Ne-am înşelat, cum totdeuna te înşeli în aşteptările tale Membrii, cari se află aici în comitet, sânt aceia cari în anii trecuţi

criticau mai cu foc, strigau mai cu înverşunare în diarele pe lângă cari se aflau alipiţi, că teatrul merge reu, că comitetul şi direcţiunea sânt namolite, că actorii nu sânt buni de nimica şi altele multe cari mai de cari mai gogoneţe şi mai esagerate. Au venit în sfârşit dumnealor, vîastare tinere, la cărma teatrului. Ei bine, ce au făcut? Au făcut lucruri şi mai bôcâne ca fostele direcţiuni... Au făcut din Teatrul Naţional un teatru de farse şi bufonării, gonind adevărata artă prin scâlămbăituri, gonind publicul iubitor de artă prin nepriceperea, prin neexperienţa dlor, tineri începători în gréua meserie de a conduce un teatru. Nici măcar o piesă nouă, mai de Dşeu, n'au putut să ne dea în stagiunea acésta. Mai tôte piesele ce ne-au dat au fost vechituri şi localisări, în cari multe au suferit o cădere ruşinosă, o cădere din care să nu se mai ridice nici odată. De piese originale nici nu mai vorbim... Nici cel puţin un monolog, nu s'a vedut recitându-se în tótă vremea domniei dumnealor. Chiar acum, când stagiunea a trecut mai bine de jumătate, nu sânt puse în repetiţiune decăt localisări din nemţesce şi franţuzeşce; piese cari, în străinătate, s-au trăit traiul, şi-au mâncat mîlăiul, după cum dice vorba românească. Şi încă localisări făcute mai mult din nemţesce decăt din franţuzeşce. Se vede că astfel înţeleg dlor *directia nouă*...»

Coruri populare. *Corul din Jabar* al plugarilor români de acolo va da la 2 febr. n. un concert, sub conducerea dlui Traian Bratescu, cu următorul program:

Motto: Arma noastră să ne fie
Cânturile ce răpesc,
Muzică şi poezie
Cu profumul lor ceresc!

1. Salutarea patriei. 2. Hora dela Griviţa. 3. Crénga ruptă, de I. Vidu. 4. Peneş Curcanul, poezie de V. Alecsandri, declamată de coristul Ioan Petrovici. 5. S'o veđi mamă, de V. E. Nejedly. 6. Sus opineă, de I. Vidu. 7. Prinsonierul român, poezie de Iosif Vulcan, declamată de coristul Ioan Paulescu. 8. Junimea parisiană, de Adam. 9. Calcă române, marş. Apoi urmază dansul. În pausă corul va cântă şi alte piese. Venitul e destinat pentru fondul corului. — *La Pauliş* corul plugarilor va da la 3 februarie n. un concert, în folosul fondului corului şi al gimnasiunii române, ce este să se înfiinţeze la Arad. — *La Somoscheş* corul, sub conducerea învăţătorilor Iuliu Toldan şi Teodor Daul, va da un concert şi bal în sala şcolii, în folosul copiilor orfani. — *Corul din Belint*, aprôpe de Lugoş, a dat la 19 jan. n. o serată frumoasă, fiind aplăudat de public mare.

Ateneul Român din Bucureşti. A doua încercare a acusticei din sala conferinţelor, pe care o anunţarăm în nr. trecut, a reuşit foarte bine. Acustica şi de rëndul acesta a mulţămit pe auditori. Peste 700 de persoane asistau la acésta festivitate musicală. Marea majoritate a publicului eră compusă, serie „Românul“, din dômnele bucureşcene, cari adôră sala cea mare a conferinţelor, de orăce lumina moderată ce vine prin sticlele depolite ale ferestilor, aliându-se cu roşul întunecat de tot al logelor şi al scaunelor, face să reiesă şi mai frumos albéta figurelor şi podôbele imbrăcămintelor. Cu asta ocaziune dl Esareu a ţinut o cuvântare scurtă, dna Crissenghy a cântat aplaudată de intréga sală. Au mai cântat: dl Popp Vasiliu, un tenor; un cor de bărbaţi sub direcţiunea dlui Banulescu şi cu concursul lui Cairetti pe care auditorii l-au revêdut cu plăcere. La piano, dşóra Bufti a avut succesul seu obicînuit prin siguranţa jocului şi gustul nuanţării; la vióră dl Kneisel, la violoncel un diletant dl Assan.

Artiste române in străinătate. Pe lângă succesele însemnate culese pe scenele cele mari ale lumii, de Teodorini și Darclée (Harichi-Hartular), frunțate îndrumate pe calea celebrității; pe lângă succesele importante repurtate de Carlotta Leria, Sani (Assan), Aurelia Chițu, etc., intrate în lumea artistică europeană, se ivesc mereu nume noi, răsar neconținut nume ce promit a polei cu raze numele de român, creșut până acuma neapt d'a figură în constelațiunea campionilor artei. Astfel, în dijarul teatral »Amico degli artisti«, din Milan, găsim următoarele rënduri asupra Carlotti Feliciani din București, care-și continuă în Italia studiile făcute deja în conservatorul din București, care își confirmă în Italia numele de artistă ce și-l câștigase deja dela cunoscătorii din București. Etă ce cetim în »Amico degli artisti«: »Carlotta Feliciani apără acum câteva zile pe scena modestului teatru din Bozzolo, în »Linda.« Debutul inteligentei Carlotta Feliciani a fost foarte fericit, obținând ovațiuni meritate. Carlotta Feliciani este considerată de publicul ce a ascultat-o ca o artistă de mari speranțe, căci posedă voce frumoasă, metod foarte ales de cântec și o dicțiune corectă spre a se pute urcă în curând pe scenele celor mai importante teatre.«

Ce jică boerii. Aflăm din »Românul«, că pe la finele lunei curente se va da la dl colonel Iacob Lahovary o reprezentațiune teatrală de cătră persoane din societatea bucureșcă. Frumos! Inse ce gândiți, ce piese vor fi jucând acele persoane din societate? De sigur vr'o compoziție românească! Aș! vor jucă pocita operetă »Chauflouri«, care nicăiri nu se mai repersinteză și o piesă (de sigur francesă) de regina, care va asistă la această reprezentațiune.

Ce e nou?

Moștenitorul de tron Rudolf a murit!

Ca fulgerul din senin a sosit la 30 ianuarie séra șcirea zdrobitoare, că moștenitorul de tron Rudolf a încetat din viață, în dimineața acelei zile, în castelul seu din Mayerling lângă Baden, unde sosise în ajun deplin sănătos la vânătoare. Depeșele oficiale spuneau, că archiducele a murit în urma unui atac de apoplexie, cam la 7-8 ore și s'a aflat mort în pat pe la 11 înainte de miezăzi. Inse șcirea cea mai autentică, primită tocmai la ncheierea foii noastre, constatăză, că mórtea n'a urmat prin atac de apoplexie, ci ênsuș ș-a stîns viața cu revolverul. Acest eveniment infri-coșat a sguduit nu numai augusta familie domnitore, dar tóte popórele Austro-Ungariei. Venind cu tributul doliului nostru, noi Românii ne vom aduce aminte, că reposatul — contrar șovinismului din altă parte — a scris în prefața publicațiunii literare »Austro-Ungaria în cuvinte și ilustrațiuni«, ce a apărut sub protecțiunea sa, că sîntem descendenții Romanilor! Inmormântarea se va face marți d. m. la 4 ore! Moștenitorul de tron Rudolf a fost de 31 ani, s'a căsătorit la 1881 cu princessa Stefania, fiica regelui Belgiei, a avut o fiică, Elisabeta, care acuma e de 6 ani. În cazul decă n'ar avé următor posthum bărbătesc, dreptul de succesiune la tron trece la fratele Maj. Sale, la archiducele Carol Ludovic, careie acuma é de 56 ani și eventual la fiul mai mare al aceleia, archiducele Francisc Ferdinánd, careie acuma e de 26 ani și e căpitan în regimentul de dragoni nr. 4.

Hymen. Dl George Szerb, deputat în camera Ungariei, s'a logodit cu dșóra Clarisse Geist, fiica

dnei véd. Gaspar Geist, mare proprietăresă în comitatul Bichiș. — Dl I. L. Caragiab, directorul general al Teatrului Național din București, la 8/20 ianuarie s'a cununat cu dșóra Alesandrina Burelli. — Dl Vasile Pop, avocat în Aradul-nou, s'a logodit cu dșóra Sofia, fiica dnei avocateșe Martinescu din Lugoș.

jubileul »Familiei.« Cetim în »Românul« dela București: Cu primul numer al anului 1889, »Familia« a intrat în al 25-lea an al existenței sale. Atăta este deja destul pentru a ne face idee despre serviciul ce acéstă revistă a adus cauzei literare de peste munți. Ani de arêndul »Familiei« a fost singura revistă care desvoltă gustul literar al fraților noștri de dincolo, care a deschis colónele sale tuturor începătorilor și celor tari în literatură. Cu deosebire a servit mult prin aceea, că aducea relațiuni despre viața socială și culturală a românilor transcarpatini, întreținând astfel legătură strînsă între ei și dând și celor d'aici tabloul vieții d'acolo. Și nu este puțin asta, când ne gândim la cele prin câte au trecut Românii de dincolo în acești din urmă ani. Cu deosebire a desvoltat o mare activitate, ș-ací vorbim de directorul revistei, intru a spori fondul de teatru român, pentru care scop s'a și format o societate, al cărei organ oficial este și ađi »Familia.«

Balul Junimei din Cernăuți. Societatea academică »Junimea« din Cernăuți va arangia la 7 februarie n. un bal, în sala societății filarmonice. Presidentul de onóre e Esc. Sa br. Alesandru Vassilco, presidentul societății br. Alesandru Hormuzachi, presidentul comitetului arangiator dl Vasile Morariu, comitetul arangiator: E. Andriciuc, O. Baleanu, I. Balmoș, A. de Baloșescu, O. Bendeveschi, T. Bendeveschi, A. Berariu, E. Buceveschi, I. Bumbac, I. Calinescu, A. Comoroșan, I. Dimitrovici, G. Filimon, C. Homiuca, V. Homiuca, Br. A. Hormuzachi, V. Iliuț, C. Isopescul, Fl. Lupu, V. Morariu, R. Nestor, dr. D. Onciul, E. Popovici, T. Popovici. St. Sbiera, T. Simionovici, O. Turcan, baronul St. Vassilco.

Bal românesc în Timișóra. Damele române din Timișóra, vedënd că bărbați nu fac bal, au hotărît să arangeze ele unul. Spre acest scop s'a și ales un comitet care s'a constituit astfel: presidentă dna Ana Ardelean, secretară dra Emilia Artenovici, cassieră dna Ana Cornea, membre în comitet damele: Elena Schelegian, Anetta Adam, V. Jurma, Evelina Micu, Victoria Mantia, Milu, Elena Pap, Cristina Maniu, Sida Casan, Ana Jovi, Catarină Trăilescu și Sofia Chindea. Balul se va ținé la 16 februarie.

Carneval. Reuniunea femeilor române din Brașov va da balul seu mercuri la 6 februarie n. în sala otelului »Nr. 1.« Damele sînt rugate a preferi costumul național. — Pompierii voluntari din Dobra vor da acolo la 2 februarie st. n. un bal, în hotelul »la Husar«; vinitul curat este destinat pentru fondul reuniunii numite.

România Jună, societatea academică a tinerimei române din Viena, ș-a ales pentru anul administrativ 1888/9 următorul comitet: Ioan Papanicol, drd med. president; George Stolojan, stud. fil. vice-president; Nicolae Macsim, stud. tehn. secretar I; Vasiliu Tibinca, stud. med. secretar II; I. Gr. Țăran, stud. med. cassar; Constantin Galin, stud. med. controlor; Ioan Scintilla, stud. forest. bibliotecar și econom.

Dieta a incheiat luni desbaterea proiectului de lege militară, care s'a volat cu majoritate de 126 voturi. După ședință poporul a insultat pe deputații guvernamentali, ênsuș ministrul-president Tisza cu asistintă polițială a putut merge acasă. Dilele următoare tulburările de pe strade s'au repetat, încât a trebuit să intervină trupe de ostași. În urmarea acesteia ședințele s'au amânat pe doué zile.

Numiri. *Dl Ioan Moșoiu* a fost numit practicant de concipient cu diurnă la oficiul pentru măsurarea competențelor în Sibiu. — *Dl Nicolae Constantin*, diurnist la tribunalul din Timișoara, a fost numit cancellist la același tribunal.

Școlii din România. *Tratatивele* în privința convențiunii comerciale cu Austro-Ungaria se vor relua cam pe la sfârșitul acestei luni. — *Dl dr. Victor Babeș* declară în „Românul”, că a dimisionat din postul de profesor la universitatea din Budapesta și că a întreprins cele necesarii spre a eși de sub protecțiunea statului ungar. — *Dl Ioan Brătianu* a primit de ziua numelui seu dela regele Carol o depeșă de felicitare, în care îl asigură, că pururea va păstra o viuă recunoștință pentru concursul luminat și patriotic ce i-a dat într'un lung șir de ani. — *Dl Titu Maiorescu*, ministrul instrucțiunii publice, a propus în bugetul anului viitor urcarea lefilor învățătoresci. — *Medicii din țară* se vor aduna la 25 martie într'un congres la București; scopul congresului e a se propune măsuri pentru combaterea proletarietului în profesiunea medicală.

Oglinda lunei. În România vinind în discuția camerei proiectul de lege pentru restabilirea porturilor franceze, propus de dl L. Catargiu, șeful partidei conservatoare, majoritatea s'a despărțit în două și astfel propunerea a cădută. În urmarea acesteia dl L. Catargiu ș-a dat dimisiunea ca president al camerei; asemenea a dimisionat și vicepresidentul N. Blaremburg. Dl Catargiu a fost reales, vicepresident ș'a ales dl Protopopescu. Dl Ioan Brătianu a fost ales deputat, dar încă nu este hotărât dacă va primi mandatul. — *Din Belgrad* se scrie, că de câteva zile acolo toți lucrăză cu cea mai mare activitate pentru a face să dispară din palat or-ce lucru ce ar aminti despre regina Natalia. Tote mobilele regelui și soției sale ori au fost expediate la Yalta ori arse. Apartamentele ocupate mai înainte de regina au fost transformate cu desevârșire. Principele moștenitor a început și el să se impace cu stările de lucruri actuale. În cele dintâi săptămâni suferia foarte mult din cauza absenței mamei sale de lângă dânsul. Ingrigirile de cari se bucură inse și tot felul de distracțiuni ce i se fac, au precum se vede, un efect, imbucurător pentru traiul seu, asupra lui. A mai uitat de maică-sa. I se permite ca în fiecare săptămână să scrie odată maicei sale. Adresa inse n'o scrie dânsul, ci se scrie la secretariatul palatului. — *Boulanger* ș-a pus candidatura și la Paris; lupta a fost inversunată, cu toate acestea dânsul a invins cu majoritate zdrobitoare, ceea ce probăză că republica se clătină din ce în ce mai mult. — *Din Macedonia* se scrie „Românului”, că de când s'au înființat școlile române în Macedonia, grecii au considerat aceste institute naționale ca o pedică pentru realizarea scopurilor de a grecisă pe deplin pe românii din Turcia prin școlă și prin biserică în cari limba greacă, de și nu o înțelegeau nici decum românii, eră impusă ca un fel de monopol pentru învățământul public și pentru esersarea cultului lor. De aceea de atunci din inițiativa guvernului elen s'a format un comitet central, care sub aparența înșelătoare de o societate literară urmăreșce grecisarea românilor, impuindu-și sacrificii colosale (cheltuind 800.000 de franci pe an) și servindu-se de toate mijlocele în puterea lui, ca în fiecare comună, în fiecare sat românesc din Macedonia și Epiro-Thesalia să fie cel puțin câte o școlă grecască de băieți și de fete, ai căror profesori se trimit și se plătesc din Atena. — *Șahul Persiei* își va începe călătoria sa prin Europa pe la finele lui aprilie; itinerarul călătoriei sale nu

este încă definitiv stabilit; se știe inse, că la ori ce cas, dânsul va vizită Petersburgul, Berlinul și Viena.

Neologice. *Mihail Stroescu*, proprietar mare din România, care dimpreună cu soția sa au făcut o fundațiune de 50.000 fr. în folosul meserieșilor români din Brașov, a încetat din viață la Odessa. — *Ioan Pocrian*, paroc gr. or. român în Reșița-montană, a reposat acolo la 18 ian. n. în etate de 71 ani. — *Elisabeta Piso n. Coloși*, consorta veteranului protopresbiter Sabin Piso din archidieceasa Sibiu, a încetat din viață în Secarêmb, la 28 ian. n., în etate de 70 ani.

Logogrif.

de I. E. Iancovici.

Gra, e, och, ra, gab, egg, na, ger, ri, gatz, rie, mühl, tü, da, la.

Din aceste 15 silabe: să se formeze 6 cuvinte, cari să însemneze:

I O pētră nestimată.

II Un riu în monarchia Austro-Ungariei.

III Un lac în Turcia.

IV Un oraș în Elveția.

V Un nume feminin.

VI Un oraș în Bavaria.

Literele inițiale ale acestor cuvinte cetite de sus în jos și a celor finale cetite din jos în sus dau numele și conumele unui renumit pedagog român.

Terminul de deslegare e 20 februarie. Ca totdeauna și de asta-dată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea ghicitoriei din nr. 49:

Familia
Romani
Izidor
Duero
Elefant
Rac
Iași
Ciaslov.

Literele inițiale, cetite de sus în jos, dau numele împăratului decedat „Frideric”; ér literele finale, cetite de jos în sus, numele împărătesei „Victoria.”

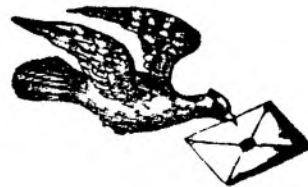
Bine au deslegat-o domnișorele: Hortensia Pa-guba, Amalia Crișan, Ana Pop.

Premiul l'a dobândit dșora Ana Pop.

Poșta Redacțiunii.

Yel. S'a pus între cele ce au să se publice. Dar șirele prime trebuie să le ștergem. Ne-ar plăcă să schimbăm și numele de desubt.

B. B. Manuscrisul acela nu mai există. Nu ne putem angaja la innapoierea manuscriselor refuzate.

Căldarul săptămânei.

Diua săptămânii	Căldarul vechiu	Calind. nou	Sorele
Duminică	Zacheu, Ev. dela Luca c. 19, gl 7, a inv. 10		res. ap.
Duminică	22 Mart. Timotei și Bnast.	3 Blasiu	7 23 5 6
Luni	23 Mart. Climent	4 Veronica	7 22 5 7
Marti	24 Mart. Xenia	5 Agata	7 21 5 9
Miercuri	25 Mart. Grigorie Theol.	6 Dorotea	7 19 5 11
Joi	26 Mart. Xenocent	7 Richard	7 17 5 12
Vineri	27 Mart. P. Ioan gură de aur	8 Solomon	7 16 5 13
Sâmbătă	28 Mart. Ev. Efrem Sincl.	9 Apolonia	7 15 5 13

Proprietar, redactor responsabil și editor: **IOSIF VULCAN.**

Cu tipariul lui Otto F. în Oradea-mare.